Zasazovač drahých kamenů (kód: 82-014-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Umění a užité umění (kód: 82)
Týká se povolání: Zasazovač drahých kamenů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technické dokumentaci a určení způsobu zasazení	3
Stanovování kritérií kvalitního zasazení drahých kamenů	3
Orientace ve způsobech zasazení drahých kamenů	3
Posuzování proveditelnosti zasazení, upevňování šperku při zasazování	3
Výběr a použití nářadí, nástrojů a pomůcek pro zasazování drahých kamenů	3
Zasazování do krapen a šatonů	3
Zasazování do obrub	3
Zasazování granátovými technikami	3
Zasazování klenotnickými technikami	3
Zhotovování hladkého zasazení	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.04.2019 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technické dokumentaci a určení způsobu zasazení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat návrh šperku a stanovit možnou realizaci zasazení kamenů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zdůvodnit vybraný způsob zasazení	Ústní ověření
c) Stanovit vhodný druh materiálu s ohledem na fyzikální vlastnosti kamene	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Určit vhodné rozměry materiálu s ohledem na druh zasazení, velikost a výbrus kamene	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovování kritérií kvalitního zasazení drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit princip bezpečného spojení materiálu a kamene	Ústní ověření
b) Stanovit opatření proti poškození kamene při zasazení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit na předloženém vzorku způsob ukrytí nedostatků v pravidelnosti tvarů výbrusu kamene a vnitřních defektů na předloženém kameni při jeho zasazování	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyjmenovat případné nedostatky určitého druhu zasazení při nošení šperků	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace ve způsobech zasazení drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit druhy šperků, pro které je konkrétní zasazení vhodné	Praktické předvedení
b) Vysvětlit příčiny, které by mohly způsobovat problémy se zasazením	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Posuzování proveditelnosti zasazení, upevňování šperku při zasazování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit možnost úspěšného provedení zasazení kamene s ohledem na konstrukci šperků	Ústní ověření
b) Předvést upevnění šperku při zasazování kamenů s ohledem na zabránění poškození kamene	Praktické předvedení
c) Vyjmout šperk z upevňovacích pomůcek s ohledem na teplotu, které může být daný druh kamene vystaven	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výběr a použití nářadí, nástrojů a pomůcek pro zasazování drahých kamenů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro daný druh zasazení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Naostřit nástroje	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zasazování do krapen a šatonů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zasazení do drátových krapen	Praktické předvedení
b) Vysvětlit možnosti zasazení do plechových krapen	Ústní ověření
c) Provést zasazení do šatonů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zasazování do obrub

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zasadit kameny se spodkem do kónických obrub nebo do rovných obrub s rámečkem	Praktické předvedení
b) Zasadit kameny se spodkem do rovných obrub nebo do rovných obrub lisovaných se dnem kamenů se spodkem (lůžko ze sádry)	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Zasazování granátovými technikami

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit zasazení používané v obrubové nebo nýtkové granátové technice	Ústní ověření
b) Provést zasazení používané v zrnkové granátové technice	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zasazování klenotnickými technikami

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zasazení zrnkovou technikou s okraji, popř. millgrifem	Praktické předvedení
b) Objasnit zasazení odkryté, tzv. abdek nebo jeho kombinace se zrnkovou technikou	Ústní ověření
c) Provést dekorativní vypichování geometrických obrazců	Praktické předvedení
d) Provést zasazení do "káreček" (se čtyřmi nebo dvanácti zrnky)	Praktické předvedení
e) Objasnit zasazení do klasického karmazírunku (přehrnutí okraje materiálu jako u obrub)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování hladkého zasazení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zasadit daný kámen zahlazováním materiálu pomocí jehel a hladítek do plochy	Praktické předvedení
b) Objasnit zaklepání kamenů u pánských prstenů	Ústní ověření
c) Objasnit zaklepání silných rovných obrub s rámečkem většinou pro tabulkové nebo čočkovcové výbrusy	Ústní ověření
d) Objasnit zasazení do stříšek	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Pro ověření odborné způsobilosti Orientace v technické dokumentaci a určení způsobu zasazení autorizovaná osoba připraví dokumentaci šperku - náušnic, prstenu nebo závěsu.

Pro ověření odborné způsobilosti Stanovování kritérií kvalitního zasazení drahých kamenů, kritérium hodnocení c) autorizovaná osoba připraví vzorek drahého kamene.

Pro ověření odborné způsobilosti Orientace ve způsobech zasazení drahých kamenů autorizovaná osoba připraví 5 fotografií šperků nebo 5 vzorků šperků s různými způsoby zasazení drahých kamenů.

Pro ověření odborné způsobilosti Posuzování proveditelnosti zasazení, upevňování šperku při zasazování autorizovaná osoba připraví polotovar šperku k zasazení drahých kamenů.

Pro ověření odborných způsobilostí Zasazování do krapen a šatonů, Zasazování do obrub, Zasazování granátovými technikami, Zasazování klenotnickými technikami a Zhotovování hladkého zasazení autorizovaná osoba připraví polotovary šperků pro provedení požadovaných druhů zasazení drahých kamenů.

Ověřování dle tohoto standardu by mělo představovat komplex navazujících činností vedoucích k finálnímu dohotovení produktů s využitím příslušných technologických postupů a technik. Při ověřování kompetencí, zejména formou praktického předvedení, je třeba přihlížet především k dodržování povinnosti pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci a dodržování technologické kázně.
Při hodnocení hotového výrobku je třeba posuzovat jeho kvalitu, přesnost provedení a estetické ztvárnění.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zlatnictví a klenotnictví + střední vzdělání s maturitní zkouškou, a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zlatnické a klenotnické výroby, příp. tvorby včetně zasazování drahých kamenů nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oblasti zlatnictví a klenotnictví včetně zasazování drahých kamenů.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zlatnictví a stříbrnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zlatnické, klenotnické nebo stříbrnické výroby, příp. tvorby včetně zasazování drahých kamenů nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti zlatnictví, klenotnictví nebo stříbrnictví včetně zasazování drahých kamenů.
c) Profesní kvalifikace dle tohoto standardu + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zlatnické a klenotnické výroby, příp. tvorby, včetně zasazování drahých kamenů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Dílna nebo ateliér s následujícími požadavky na materiálně-technické vybavení:

- Prostory s přívodem elektrické energie a vody odpovídající bezpečnostním předpisům
- Materiály: obecné kovy (mosaz, tombak, pafong, měď) a polotovary z nich, syntetické kameny libovolných výbrusů a velikostí (množství určí autorizovaná osoba)
- Nástroje a nářadí: rydlo ploché, rydlo půlkulaté, rydlo špičaté, rydlo opichovací, zatlačováky různých profilů, ocelová hladítka, milgrifové kolečko na ozrnění
- Strojní zařízení: bowdenová vrtačka, případně malá bruska, leštička
- Osobní ochranné pracovní pomůcky

Pro ověření jednotlivých kritérií hodnocení autorizovaná osoba připraví v souladu s hodnoticím standardem následující (viz též Pokyny k realizaci zkoušky):
- dokumentace šperku - náušnic, prstenu nebo závěsu
- vzorek drahého kamene
- 5 fotografií šperků nebo 5 vzorků šperků s různými způsoby zasazení drahých kamenů
- polotovary šperků pro provedení požadovaných druhů zasazení

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 14 až 16 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro řemesla a umělecká řemesla, sekce uměleckořemeslná, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Marta Dostrašilová – OSVČ
Jan Zubko – OSVČ
Jaroslav Prášil – OSVČ
Rudolfinea, o. s.